

FONDAT
27 mai 1992
Nr. 3 (554)
15 februarie 2012

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

DEBUTUL ÎN POLIGONUL “HOHENFELS”

Grupul de 120 de militari ai Armatei Naționale au efectuat cu succes deplasarea spre Germania pentru a participa în premieră la exercițiul multinațional de evaluare premisiune de menținere a păcii “ROTO-5”.

Astfel, în debutul aplicațiilor la Centrul de instruire “Hohenfels”, s-au desfășurat un șir de activități de instruire a efectivului, premergătoare exercițiului propriu-zis.

Pentru specificul misiunii grupul de Observatori/Evaluatori, pe parcursul a 5 zile au studiat procedurile de evaluare a exercițiului (EXPRO) și conducerea mașinilor speciale, cu utilizarea pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă a aparatelor speciale NVG, care s-au finisat cu susținerea testelor de calificare.

Activități conform scenariului au revenit și efectivului contingentului nostru care au studiat și au susținut teste la pregătirea medico-militară, instruirea conducătorilor auto cu mașinile de teren HMW, acțiunile efectivului în caz de accident rutier, chemarea focului de artilerie.

Ulterior au fost repartizate sistemele MILES cu antrenarea și instruirea efectivului privind folosirea acestora, precum și distribuirea sistemelor electronice de

monitorizare și instalarea lor pe automobile, primirea armamentului și stațiilor radio.

Etapă următoare a fost rezervată pregătirii și deplasării în aria de operații (instalarea punctului de comandă; stabilirea misiunilor subunităților; stabilirea modului de colaborare/cooperare).

După cum ne-a comunicat șeful contingentului nostru, colonel Iurie Bruma, efectivul de militari activează în regim normal, iar partenerii din poligon apreciază in-

teroperabilitatea și buna îndeplinire a misiunilor. Au fost apreciați ca fiind bine pregătiți atât statul major al batalionului, cât și acțiunile practice ale subunităților. La fel au fost menționate implicarea activă a militarilor moldoveni la antrenamente, cât și conducerea misiunilor de luptă în regimul zi-noapte. Acțiunile militarilor moldoveni vor continua până la finele lunii februarie.

*Text și foto de plutonier adjutant
Vitalie IOVU*

Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946

Soluția problemei

SPUNEȚI, VĂ ROG...

... „Sînt ferm convins că orice demnitar, orice funcționar public care este la funcție de conducere trebuie să aibă ore speciale de audiență pentru a discuta despre problemele stringente ale cetățenilor, pentru beneficiul cărora activează”, a declarat ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, la întrebarea despre rostul audienței cetățenilor.

Este prima zi de audiență în luna februarie, deci se organizează audiența cetățenilor. Fără întârziere sînt prezenți toți ofițerii, obligațiile cărora au tangență cu subiectele ce se discută. Dosa-

re, mape, orice detaliu este bine studiat și pentru fiecare întrebare există un răspuns.

„Sînt locotenent Veronica Mîndrilă, locuiesc în căminul Brigăzii „Ștefan cel Mare” Am

fost avertizată să eliberez camera din cămin, pentru că în 2008 am primit voucher (certificatul cu suma de bani) pentru locuință, dar construcția caselor de locuit a fost stopată și noi nu avem unde să mergem”, aceasta a fost problema unei doamne gingașe, dar cu nelinește în ochi.

„Conform notei juridice, pînă cînd nu aveți dată în exploatarea casa de locuit, nimeni nu vă poate obliga să părăsiți locuința actuală. Întrebarea este soluționată, iar dumneavoastră puteți locui în continuare unde ați locuit anterior și sperăm că și cei care construiesc casele își vor îndeplini obligațiunile”, cu multă bunăvoință a răspuns oficialul. Situații și doleanțe de diferite domenii: confirmarea participării la conflictul armat din 1992, încadrarea în serviciul militar, executarea hotărîrilor judecătorești. Dar cele mai multe nemulțumiri sînt la capitolul asigurării cu spațiu locativ, după cum a menționat și domnul ministru: „Problema de bază a Armatei Naționale este spațiul locativ și 50% din întrebările adresate țin de soluționarea acestei probleme.” Trist, dar real.

Un alt caz, elocvent că mili-

tarilor Armatei Naționale le pasă de viitorul acestora este cel al colonelului în rezervă Petru Roșca. Actualmente dumnealui este pensionar și îndeplinește obligațiunile de serviciu în Centrul Topografic Militar. La audiență a venit pentru a prezenta o lucrare amplă la care a muncit trei ani, avînd pe umeri experiența vieții în militărie. „Mi-am depus toată silința asupra corectării, redactării și completării Regulamentelor militare. M-am străduit pentru ca munca nobilă a militarului să aibă la bază documente precise și corecte.” Datorită acestor gesturi ajungem să prețuim și mai mult munca înaintașilor noștri, care și la vîrsta cîrunteții tot devotați au rămas serviciului. Nu în zadar avem și expresia „militar pe viață”.

... În cele mai dese cazuri mai optimiști, acești oameni vin după un răspuns, fie el pozitiv sau negativ, dar să nu le mai macine suflutele. Și sinceri fiind, cei din sală, deschiși pentru a-i ajuta, fac gesturi nobile ca să aducă în inimile acestora lumină și speranță.

Uneori un zîmbet și un cuvînt potrivit pot salva o viață.

Locotenent Mihaela MÎRZA

CIRCA 700 DE OSTAȘI AU DEPUȘ JURĂMÎNTUL MILITAR

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a participat la ceremonia de depunere a jurămintului militar, desfășurată în Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova” din orașul Bălți.

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a declarat, în cadrul evenimentului, că ceremonialul depunerii jurămintului militar este un moment unic în viața tinerilor ostași. „Odată cu depunerea jurămintului militar ați dobîndit pe deplin statutul de militar al Armatei Naționale și toate obligațiile și drepturile care decurg din acest statut, în cadrul stabilit prin legi, regulamente și ordine”, a accentuat ministrul Apărării.

Vitalie Marinuța a solicitat comandanților performanță în procesul de instruire a militarilor în termen. Ministrul Apărării a cerut formarea unor deprinderi temeinice în utilizarea armamentului și a tehnicii de luptă, întărirea coeziunii subunităților și creșterea capacității lor de acțiune în situații operative.

„Solicit performanță din partea comandanților, deoarece subalternii așteaptă competență și exemplu personal. Oferiți-le subordonaților modele pe care să le urmeze, dezvoltăți-le încrederea în propriile calități, cultivați-le simțul onoarei și al datoriei, curajul și dorința de auto-depășire”.

La evenimentul desfășurat în Brigada „Moldova” au participat reprezentanți ai autorităților locale, părinți, cadre militare în rezervă și retragere, precum și veterani de război. Oaspeții au fost familiarizați cu infrastructura unității, precum și expoziția de tehnică militară și armament.

De menționat că în Brigada „Moldova” au depus jurămintul militar de credință Patriei circa 400 de ostași. Totodată, o ceremonie similară a avut loc în Brigada de Infanterie Motorizată „Dacia” din orașul Cahul, unde circa 300 de ostași au depus jurămintul militar în prezența comandantului interimar al Armatei Naționale, generalul de brigadă Vitalie Stoian.

Pulsul armatei

DISCIPLINA ÎN VIZOR

A crescut în Armata Națională nivelul infracțional? Aceasta a fost întrebarea prioritară abordată în cadrul întîlnirii dintre procurorii militarii și comandanții unităților militare ale Armatei Naționale.

În cadrul întrevederii, comandanții unităților militare ale Armatei Naționale au avut o serie de întrebări și replici vizavi de informația difuzată în mass-media națională care a prezentat Armata Națională drept un mediu de dezvoltare a criminalității. Militarii s-au arătat nemulțumiți de informația incompletă prezentată de presa națională care nu a solicitat o sursă din cadrul Ministerului a Apărării la difuzarea știrii. „Drept rezultat, societatea și-a format o opinie negativă vizavi de instituția militară. Armata Națională a devenit o instituție mult mai transparentă. Iar creșterea numărului de infracțiuni depistate în structura militară demonstrează eficientizarea proceselor de cercetare efectuate de către structurile abilitate din cadrul Ministerului Apărării, ci nu creșterea criminalității în unitățile militare”, a declarat generalul de brigadă Igor Cutie, comandantul Comandamentului Forțe Terestre. Totodată, s-a solicitat din partea Procuraturii o comunicare mai eficientă cu Ministerul Apărării. „Există infracțiuni despre care conducerea Ministerului Apărării și a Armatei Naționale află cu întârziere. Instituția militară este un furnizor eficient de informație, de aceea cerem de la procurorii militari feedback”, a accentuat generalul Cutie.

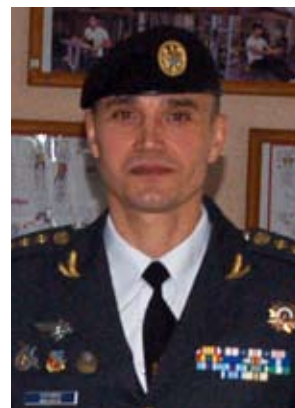

În cadrul întrevederii, s-a mai vorbit despre eforturile ministerului orientate în anul precedent spre mărirea numărului de cercetări interioare, efectuate de secțiile abilitate, care să scoată la iveală toate infracțiunile comise de către militari. „Acest lucru nu înseamnă că în anul curent starea criminalității în Armata Națională a sporit. În același timp, în anul curent, nu au fost înregistrate infracțiuni de categoria celor excepțional de grave și deosebit de grave”, a menționat locotenent-colonelul Vitalie Coptu.

Domnul Eugen Manolachi, adjunct procuror militar Chișinău, a relatat unii factori care generează infracțiunile în structura militară - nivelul de educație a tinerilor care vin să îndeplinească serviciul militar, tănuirea cazurilor de infracțiuni de către comandanți, precum și selectarea necalitativă a recruților de către Centrele Militare Teritoriale. „S-au depistat cazuri cînd militarii încorporați în Armata Națională au fost judecați anterior. Pentru a evita aceste cazuri și pentru a preveni și stopa criminalitatea în structura militară, trebuie intensificată activitatea de colaborare între comandamentul militar și procurorii militari și organizate discuții cu militarii în termen”, a declarat Manolachi.

În cadrul întrevederii s-a stabilit participarea procurorilor militari la ședințele trimestriale privind disciplina militară, organizate în Armata Națională.

Comandanții unităților militare ale Armatei Naționale, la fel, sînt de părerea că problema criminalității vine din societate. Solicitat de reporterii ziarului „Oastea Moldovei”, colonelul Ion Doțenco, comandantul Brigăzii „Ștefan cel Mare”, ne spune că „nivelul de cultură al tinerilor încorporați în Armata Națională este diferit. Unii tineri care nu doresc să îndeplinească serviciul militar caută modalități de eschivare, apelînd uneori la automutilare. Datoria comandantului este să depisteze tinerii care sînt predispuși spre infracțiuni și să-i aibă în vizor, dar nu să tănuiască aceste cazuri. Acest lucru se realizează cu ajutorul sociolog-psihologului, care organizează ședințe cu militarii și comandanții de grupe, plutoane, companii, batalioane”, zice colonelul Ion Doțenco. Dumnealui este de părerea că comandanții pot utiliza o serie de pîghii pentru consolidarea disciplinei în unități. De exemplu, prin organizarea unor serii de activități informative, adunări cu părinții sau discuții tête-à-tête pentru a depista liderii negativi. „Cîi despre informația difuzată în mass-media referitor la mărirea ratei criminalității în Armata Națională, cred că este incompletă. Trebuia

să se abordeze și aspectul cauzelor infracțiunilor. Părerea mea este că, în viitorul apropiat, numărul de infracțiuni în unitățile militare în Armata Națională va scădea substanțial”. Aceeași sursă a accentuat și necesitatea intensificării colaborării dintre procurori și unitățile militare. „Rohul educării soldatului revine comandantului, dar cercetarea infracțiunilor ține de competența procuraturii militare. Militarul, în termen sau pe contract, trebuie să fie tras la răspundere în conformitate cu legile în vigoare”.

Amintim că în mass-media națională a fost difuzată informația că, potrivit statisticilor Procuraturii Generale, în anul 2011 în Forțele Armate a fost înregistrată o majorare a nivelului infracțional, fiind luate la evidență 179 infracțiuni (anul 2010 - 135).

Realitatea ne demonstrează că Republica Moldova se confruntă cu o rată uluitoare a criminalității. Potrivit altor date statistice, doar în prima jumătate a anului 2011 infracționalitatea în țară a crescut cu 6,6%.

Locotenent major Inga MIHAILOVA

Pentru Onoare!
Pentru Patrie!
Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef
locotenent-colonel Ion VULPE
tel. 252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA
tel. 252-047

Echipa redacțională:
locotenent major Inga MIHAILOVA
locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa TÎBULEAC
Dmitrii VOSIMERIC
Stela PAIU
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Sectia TV/Radio:
locotenent major Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
locotenent Mihaela MÎRZA
Liuba POITAN

ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019

Sectia internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84
Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI”
reflectă opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEA MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimiterile la sursă.

Tipărit la „Prag-3”, Tiraj 2000. Comanda 272

CIFRE ȘI DATE

Potrivit informației Ministerului Sănătății, cele mai frecvente cauze de retrocedarea din rîndurile armatei sînt tulburările de ordin psihic, care apar în rezultatul schimbării atmosferei psihologice și îndepărtarea de familie.

5 februarie 1992 – Crearea Ministerului Apărării

Procesul de democratizare ce început la mijlocul anilor '80 în Europa a fost un catalizator pentru începutul mișcării de renaștere națională și a sporirii luptei dintre vechea mentalitate și noile idei, idei democratice, care s-au soldat cu începutul procesului de destrămarea vechiului sistem socialist și înlocuirea lui cu un sistem nou democratic. Transformările ce aveau loc atât în țările europene, cât și în URSS au influențat asupra situației social-economice și politice din Moldova.

Astfel, la 27 august 1991 Republica Moldova și-a proclamat independența, ceea ce a și impus necesitatea formării instituțiilor corespunzătoare, printre care și Forțele Armate ca garant al suveranității, independenței și integrității teritoriale.

Una din premisele ce au stat la baza creării instituției militare a fost și solu-

ționarea problemelor legate de militarii moldoveni, care îndeplineau serviciul militar, în termen sau prin contract, în Armata Sovietică. De asemenea o atenție deosebită necesita păstrarea patrimoniului militar dislocat pe teritoriul republicii în cele peste 100 de unități militare și câteva depozite militare de proporții. Totodată realitatea zilei impunea adoptarea unor acte legislative, cu caracter militar, care ulterior au stat la baza creării structurii militare proprii.

Primul pas întreprins în vederea creării instituției militare a fost făcut în septembrie 1990, când în baza Hotărârilor Sovietului Suprem și a Guvernului Republicii Sovietice Socialiste a fost format Departamentul de stat pentru probleme militare – o structură civilă în cadrul Guvernului, care urma să soluționeze cele mai stringente probleme cu caracter militar.

Problema creării Forțelor Armate proprii a fost soluționată odată cu emiterea de către Președintele Republicii Moldova, la 3 septembrie 1991, a Decretului cu privire la crearea Forțelor Armate proprii și a Decretului cu privire la naționalizarea patrimoniului militar, a armamentului și a echipamentului militar aflat pe teritoriul Moldovei.

Necesitatea elaborării bazei juridice de creare și funcționare a Forțelor Armate a impus întemeierea unui organ de conducere unic al Forțelor Armate. În acest scop, la 5 februarie 1992, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, Departamentul de stat pentru probleme militare a fost reorganizat în Ministerul Apărării.

La 15 februarie 1992, în scopul asigurării funcționării normale a Ministerului Apărării i-au fost transmise complexul de clădiri amplasat pe șoseaua Hincești, 84, unde se află și în prezent.

În procesul de reorganizare a Departamentului de Stat pentru probleme militare și formarea în baza lui a Ministerului Apărării, al Republicii Moldova, majoritatea colaboratorilor au fost numiți în diferite funcții ale noului minister, fapt ce ne demonstrează că perso-

nalul departamentului a continuat și în Ministerul Apărării procesul de formare a instituției militare, aducându-și, astfel, aportul la constituirea Forțelor Armate proprii ca un atribut necesar fiecărui stat independent.

„Toți înțelegeau că este momentul oportun de a crea o armată ce va apăra interesele naționale”

Interviu solicitat colonelului (r) Victor MACRINSCHI, consultant conducerea Marelui Stat Major

- În ce perioadă și cum a fost, de fapt, revenirea lui Victor Macrinschi la baștină, în Armata Națională?

- Despre crearea Armatei Naționale și Decretul Președintelui M. Snegur referitor la întoarcerea militarilor de origine din Moldova, am aflat la sfârșitul lunii aprilie 1992 de la sora mea, care locuia în Chișinău. Pe atunci eram ofițer în Tașkent. Am depus toate eforturile, am adunat documentele și am început procedura. La 1 iunie în unitatea noastră venise confirmarea precum că Ministerul Apărării al Republicii Moldova este de acord să asigure reîntoarcerea mea în Patrie pentru a mă încadra în Forțele Armate ale Republicii Moldova și la 15 septembrie 1992 eu am revenit în Chișinău.

- Care era spiritul ce îi domina pe ofițerii ce erau dispuși să îmbrace uniforma militară în țara părinților și bunelor?

- Era o stare majoră de entuziasm. Toți înțelegeau că este momentul oportun de a crea o armată ce va apăra interesele naționale, că vom avea posibilitatea de a realiza principii care sînt mai aproape de acele valori și idei pe care le promovează militarii. În particular, că armata va fi adaptată la necesitățile și posibilitățile statului, că relațiile între militari vor fi mai democratice, umanizate și nu formalizate.

- Care a fost funcția ce vi s-a propus atunci?

- Procedura de investire în funcție a fost foarte interesantă. Am avut posibilitatea să discut cu șefii de la operații, de la organizare și mobilizare, pentru a mă decide. Dat fiind faptul că înainte de a veni în Moldova, jumătate de an am fost interimar șef secție organizare, mobilizare statul major al armatei aeriene, iar pînă atunci aproape 9 ani am activat în domeniul operațiilor, am insistat să mă întorc pe același făgaș. Funcția a fost de specialist principal, Secția capacitate de luptă a Direcției operații.

- Care erau principalele probleme cu care se confrunța în acea perioadă structura nou creată?

- Probleme au fost mai multe. Una consta în faptul că structura armatei a fost creată în baza principiilor și relațiilor ce erau în armata precedentă. Altă problemă era lipsa documentelor ce prevedeau organizarea pregătirii de

Fișieri biografice
Data nașterii: 9 iunie 1952
Studii:
1974 - Școala Militară Superioară de Aviație, Lugansk, Ucraina
1982 - Academia Militară a Forțelor Aeriene, Monino, Federația Rusă
2000 - Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, Chișinău
Carieră profesională:
1970-1974 - cursant
1974-1979 - ofițer, șef punct de comandă, regiment de aviație
1979-1982 - studii la Academia Militară a Forțelor Aeriene, Monino, Federația Rusă
1982-1983 - locțiitor șef stat major, regiment de aviație
1983-1992 - ofițer, ofițer superior, șef birou, locțiitor șef secție statul major al armatei aeriene
1992-1997 - specialist principal, șef birou, șef secție-locțiitor șef Direcție, Marele Stat Major al Armatei Naționale
1997-1998 - șef Direcție Ministerul Apărării
1998-2004 - șef direcție Marele Stat Major al Armatei Naționale
2004-2008 - comandant contingent al Armatei Naționale din cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii, locțiitor șef Marele Stat Major
2008 - trecerea în rezervă

luptă, organizarea serviciului trupe, organizarea altor activități ale armatei referitor la menținerea capacității de luptă, mobilizare a armatei, care necesitau a fi elaborate și implementate în activitatea trupelor. Toți așteptau că cineva de sus le va crea aceste documente, le va emite directive în pofida faptului ca organul ierarhic superior eram noi, dar cu încetul s-au soluționat.

La chemarea Președintelui au revenit în țară ofițeri care anterior și-au îndeplinit serviciul militar la submarine din flota Oceanului Pacific, specialiști în apărarea antiaeriană, de la trupele de tancuri, artileriști, dar problema mare

era completarea cu ofițeri de infanterie, specialități de arme întrunite. În general subliniez că foarte mulți ofițeri reînțorși erau numiți la funcții cu schimbarea genului de armă, activînd în acele domenii pe care urmau să le însușească pe parcurs. Aceasta, de fapt, nu a fost doar problema armatei noastre, iar explicația era că veneam dintr-o armată numeroasă pentru a face o structură mică, dar capabilă să execute misiuni.

- Care erau relațiile interumane din acea perioadă și pe cît de clar era obiectivul propus spre realizare?

- Era spirit de patriotism. Era clar că pentru a realiza scopul stabilit, de a avea o structură viabilă care să apere interesele naționale, urma să aducem aportul nostru plenar. Erau relații foarte bune atât între militarii ce au venit din diferite structuri, diferite categorii de forțe, cât și relații foarte bune cu autoritățile publice, cu populația în general. Cetățenii erau entuziasmați, pentru că în această republică tînă se creează structuri noi, specifice unui stat independent. Era mult optimism. Toți conștientizau că ceea ce vom realiza ca specialiști și nu numai noi, militarii, dar în general toți cei ce doreau binele acestui pămînt, aceasta și va asigura nivelul de dezvoltare al țării noastre.

- Următoarea perioadă de timp (3-6 ani) v-a apropiat sau îndepărtat de acel obiectiv inițial ?

- Dezvoltarea Armatei Naționale aş expune-o în modul următor: perioada '92-'96 ne dezvoltam, cu regret, bazîndu-ne pe experiența acumulată în faza militară a conflictului transnistrean. În '96-'97 am făcut primele încercări de a ne moderniza, ne-am încadrat în Programul Parteneriat pentru Pace și am început să realizăm în structură, în documente, în doctrine de instruire unele principii care erau folosite în armatele altor țări cu armate moderne, ceea ce continuă și pînă în prezent.

- Care este perioada despre care am putea spune că a marcat totalizarea procesului inițial de creare a Armatei Naționale?

- În principiu din toamna '92 structura armatei s-a stabilizat, cu toate că discuții au existat pînă în '94. În iulie 1995, la poligonul Brigăzii „Moldova” din Bălți, sub conducerea ministrului Apărării, generalul de divizie Pavel Creangă, s-au desfășurat aplicații demonstrative la care au participat autoritățile Republicii Moldova, atașații militari. A fost prima aplicație care a demonstrat, pe baza documentelor elaborate, cum se desfășoară procesul de mobilizare a armatei cu pregătirea acțiunilor de luptă. Acest eveniment, aş spune, a totalizat procesul inițial de creare a Armatei Naționale. Au urmat un șir de evenimente, exerciții care ne-au confirmat că noi sîntem capabili să organizăm executarea diferitor misiuni.

- Pe final de interviu nu am dreptul să nu vă întreb cum vedeți, totuși, viitorul Armatei Naționale?

- În viziunea mea, viitorul armatei depinde de soarta țării noastre, de prosperarea acesteia, totodată foarte mult depinde de soluționarea conflictului transnistrean. În funcție de modalitatea de soluționare a acestuia va fi influențată și soarta armatei. Conform acordului de la Odesa din 20 martie 1998, avem în Zona de Securitate pînă la 500 militari și executăm misiuni de menținere a păcii pe teritoriul propriu, aceasta ne impune să pregătăm acești militari. Concomitent cu aceasta, în sec. XXI în lume se salută intențiile și capacitatea unui stat de a participa la asigurarea securității regionale, mondiale prin participarea unor contingente militare la operațiuni internaționale. Noi, cu regret, avem aceste misiuni pe teritoriul național, dar concomitent participăm și la misiuni internaționale, ceea ce va influența mult structura și soarta Armatei Naționale. Dar cum se vor realiza acestea în mare măsură depinde de militari, de evoluția situației și de voința politică a conducerii țării. Cert e că pentru a avea o armată nu numeroasă, dar bine dotată și bine instruită sînt necesare surse importante. Totuși sper că va fi găsit un echilibru între tendința noastră de a reunifica țara, de a participa la misiuni internaționale și de a avea o armată dotată și bine pregătită.

- Vă mulțumim.

Locotenent Mihaela MÎRZA

O REVISTĂ ÎN MATERIE DE SECURITATE

În revistă găsim un interviu acordat de ministrul Vitalie Marinuța postului „Radio Arena FM” după reîntoarcerea de la reuniunea Consiliului Nord Atlantic (NAC) în formatul „28 + Republica Moldova”. Vorba e de progrese, dar și aspectele problematice încă între RM și NATO, prin prisma Planului Individual, cât și Parteneriatul pentru Pace.

Militarii, inclusiv și cei în rezervă, sînt și aceștia prezenți în pagini. Locotenent-colonel dr. Vitalie Ciobanu propune cititorului „Unele aspecte ale politicii de securitate economică în RM”, Tatiana Anton – „Particularități în analiza geopolitică a problemelor de securitate”. Inga Mihailova ne relatează despre participarea militarilor moldoveni în operațiunile de menținere a păcii pe continentul african, iar generalul de divizie Ion Coropcean - despre adaptarea militarilor în rezervă la viața civilă.

Subsemnatul prezintă un material „Puciul din 19-21 august 1991, considerațiile unui militar de carieră”. Unele concluzii sînt actuale și pînă în prezent. Oricît nu ar fi de paradoxal, însă învățămintele din prăbușirea puciului nu și-au pierdut actualitatea.

Deoarece lansarea s-a produs în cadrul unei activități care ține de combaterea fenomenului corupției dr. în drept Ion Nastaș de la CCCEC vine cu un material despre corelarea măsurilor de pre-

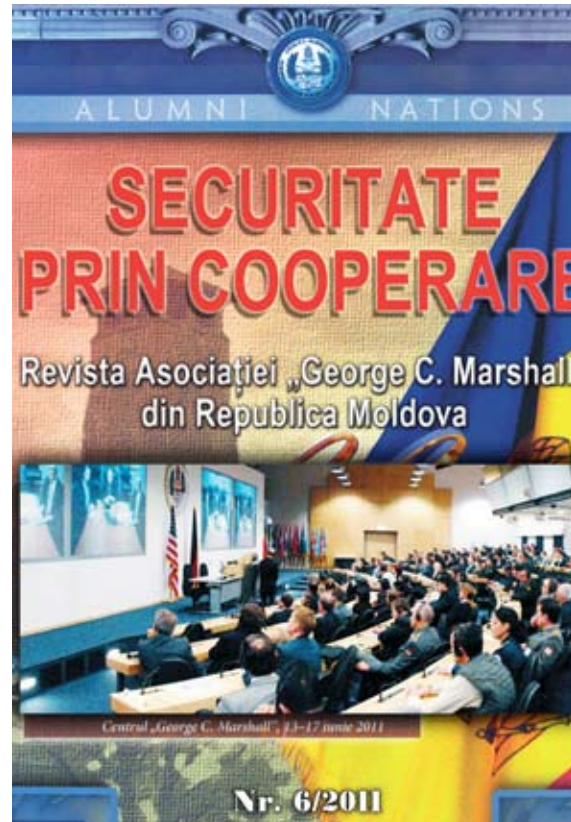
În cadrul mesei rotunde tradiționale „Securitate prin Cooperare”, desfășurată în parteneriat cu Ministerul Apărării, a fost prezentată revista Asociației George C. Marshall – Republica Moldova cu aceeași denumire. Aceasta este a șasea apariție editorială în care se regăsesc autori din mai multe țări, absolvenți al prestigiosului Centru George C. Marshall. Studiile propuse tratează diverse aspecte ale securității naționale și regionale.

venire și constrîngere în lupta cu corupția. O retrospectivă a cooperării euro-atlantice a Republicii Moldova la 20 ani de independență este propusă de Vitalie Grosu și Nicolae Vascăuțean (CID NATO, Chșinău). Colegii de studii din România, Bulgaria, Ucraina și Suedia sînt prezenți cu diverse aspecte: Crima transnațională organizată și traficul cu armament din țările CSI (Alexandru Molcean, Institutul de Politici și Dezvoltare, Stockholm); Piața internațională de mercenari (Alexei Poltorakov, Ucraina); Considerațiuni asupra relațiilor NATO-Bulgaria în politica de securitate și apărare (Dimitar Chetrafiski, Bulgaria); Lupta cu crimele cibernetice (Vesceslav Dzenziuc, Ucraina); Problemele neprofilării armelor de distrugere în masă (Manela-Simona Micu și Costel Anuța, România); Tipologia con-

flictelor militare cu caracter neinternțional (Corina Dodi, Universitatea de Economie și Drept, Kiev, Ucraina).

S-a decis și publicarea statutului consorțului asociațiilor absolvenților Centruului Marshall din Sud-Estul Europei, al cărui membru asociativ a devenit recent și structura noastră.

Această culegere prezintă o continuitate firească a eforturilor asociației în promovarea valorilor europene și euroatlantice. Aceasta va continua dinamic și eficient, complementar cu acțiunile guvernamentale, să susțină procesul de integrare în organizațiile politice, economice și de securitate europene și euroatlantice prin organizare de conferințe, seminare, mese rotunde, editare

de cărți și reviste sau vizite ale personalităților marcante în Republica Moldova.

Andrei COVRIG,
președintele Asociației George C. Marshall
din Republica Moldova, colonel (rez.)

STRICT NESECRET: Apărare și securitate

DILEMA REFORMEI MILITARE ÎNTRE CAPACITĂȚI ȘI NECESITĂȚI

- Domnule Cibotaru, care sînt riscurile securității naționale?

- Desigur că o analiză atentă a riscurilor curente este extrem de importantă în orice circumstanțe, dar actualmente se caracterizează prin cîteva lucruri fundamentale. În primul rînd, dinamica, în al doilea, situația de criză multiplă care se manifestă în diferite domenii și afectează capacitățile de a răspunde la riscurile de bază, și, în al treilea rînd, schimbările geopolitice care se produc actualmente. Deși continuă să persiste situația agravantă în acest context, avînd în vedere existența formațiunilor paramilitare în stînga Nistrului, incapacitatea Republicii Moldova de a-și controla pe deplin teritoriul, staționarea trupelor Federației Ruse, contrar constituției și voinței poporului, riscurile curente mai degrabă au tangențe cu factorii non-militari, de riscuri care se produc din zona securității alimentare, spirituale, economice, sociale, decît din zona securității persoanei sau a securității statului. Dacă să vorbim la nivel global, astăzi continuă procesul de destindere rapidă, de diminuare a forțelor, în primul rînd, a țărilor care fac parte din Alianța Nord-Atlantică și de pe continentul european. Se

Discuțiile în societate din ultimul timp despre utilitatea Armatei Naționale, riscurile securității naționale și despre capacitatea armatei ne-au făcut să solicităm opinia analistului politic Viorel CIBOTARU, directorul Colegiului Invizibil din cadrul Institutului de Politici Publice. Riscurile, strategiile, reformele și... „furnizarea” securității au fost subiectele-cheie pe care le-a accentuat corespondentul nostru.

produc schimbări tehnologice profunde, tot mai mult și mai mult se contează pe tipuri noi de armament decît pe forța vie și aceste tendințe, desigur, sînt determinante. Aici vorbim de factorii sociali, economici, financiari sau factorii politici, cînd intuim interese sau zonele de interese. Această stare determină concepțiile și strategiile securității naționale a Republicii Moldova. În ultimii 20 de ani Republica Moldova este ferită de conflictele militare, dar aceasta nu se datorează doar consensului național din anul 1994 care a determinat în constituție statutul de neutralitate. Republica Moldova nu a fost pusă în fața problemei de participare la acțiuni militare, limitîndu-se la participările ocazionale în operațiuni de menținere a păcii, de fiecare dată cu un contingent limitat. Toate acestea au făcut ca societatea să se relaxeze în sensul percepției unui risc de război sau a unui conflict și să se preocupe mai mult de anumite probleme de ordin social sau economic. Din acest motiv, militarii nu mai pot veni în societate cu aceleași cerințe vizavi de asigurarea financiară și logistică a Armatei Naționale, cum a fost pe timpuri. De aici apare și necesitatea demonstrării permanente a uti-

lității Armatei Naționale și capacității ei de a răspunde riscurilor existente și provocărilor viitorului.

- Care este aportul Armatei Naționale în asigurarea securității naționale?

- Această întrebare a fost discutată de mai multe ori în contextul adoptării unei noi concepții și a unei strategii a securității naționale. Nu pot spune că în urma acestor discuții rolul armatei s-a schimbat fundamental. Eu văd, însă, o necesitate stringentă ca acest rol să fie redefinit. După părerea mea, trebuie să ne gîndim bine în ce măsură avem nevoie de o armată clasică, bazată pe formațiunile existente, deoarece funcționalitatea armatei noastre în prezent este mai mult privită sub alte aspecte. Avînd în vedere că atît constituția, cît și alte documente vorbesc despre lipsa unui inamic potențial pentru statalitatea Republicii Moldova, ar trebui să operăm cu alte noțiuni cum ar fi apărarea teritorială, asigurarea apărării printr-un sistem de acorduri bilaterale sau multilaterale, și să nu vorbim despre Armata Națională ca despre un apărător al țărilor de un inamic inexistent. Aceste discuții care erau cu zece ani în urmă în faze

incipiente, fiind niște voci în pustiu, astăzi au devenit o realitate foarte importantă care trebuie discutată la nivel de societate și la nivel de elită.

- Exercițiile și operațiunile multinaționale la care participă militarii moldoveni influențează și reformarea Armatei Naționale pe acest segment?

- Orice exercițiu întotdeauna are scopul de a perfecționa cunoștințele deja obținute. În acest caz nu putem vorbi de prea multă pregătire, ci invers, întotdeauna există lipsa de exerciții. Ce privește reformarea, există o tendință europeană de reformare a sistemelor de securitate. Astăzi practic nu există nici o țară fie din Alianța Nord-Atlantică, sau din cadrul Uniunii Europene, sau printre alți vecini ai Republicii Moldova care să fie în afara acestor transformări și în afara proceselor de reformare. Altă întrebare este că aceste procese decurg în mod diferit, în tempouri diferite și la scări diferite. Republica Moldova se concentrează pe restructurarea relațiilor, în primul rînd, în cadrul instituției militare și, în al doilea rînd, relațiilor dintre instituția militară și societate, în viziunea americană – relațiilor civil-militare, sau în viziunea europeană – relațiilor de control democratic asupra Forțelor Armate. Anume la acest capitol este concentrată esența reformelor instituției militare din Republica Moldova. Plus la aceasta există și noțiunea de profesionalizare, care se realizează prin aceste contacte și printr-o activitate comună permanentă cu țările ce au un nivel înalt de dezvoltare a forțelor armate.

- Dar care este capacitatea Armatei Naționale pe segmentul apărării naționale?

- Există o formulă a capabilității militare, care din anul 1992 pînă în prezent este în continuă scădere. Forța de luptă a Armatei Naționale se diminuează din mai multe considerente. În primul rînd, din cauza învechirii aceluia armament,

care-i asigură această capabilitate. Faptul că Republica Moldova nu are aviație militară performantă, nu dispune de sisteme de foc respective și de tehnică blindată modernă, este o realitate, pe care nu putem s-o neglijăm. Al doilea moment este legat de acea situație prielnică de pace în contextul regional: nici Ucraina, nici Alianța Nord-Atlantică cu România nu au oferit vreun semnal de alarmă ce ține de riscuri de ordin militar. Chiar și prezența trupelor Federației Ruse pe teritoriul Republicii Moldova, care prezintă un pericol în sine, nu a fost privită niciodată ca o amenințare iminentă. Al treilea factor, care duce la scăderea capacității de luptă, este dezvoltarea economică a țării și capacitatea de a moderniza Forțele Armate. Reieșind din aceste considerente, putem constata astăzi că situația prielnică din țară, dar și reacțiile la potențialele riscuri sînt adecvate și, poate, nici nu cer eforturi suplimentare.

- În ultimul timp se vorbește despre Republica Moldova ca despre un „furnizor” de securitate. Este corectă această afirmație?

- Faptul că Republica Moldova și-a diminuat capacitatea sa negativă de a fi „furnizor” de insecuritate nu înseamnă că ea s-a transformat automat într-un garant al securității. Aparițiile ocazionale ale Republicii Moldova în contexte comune nu-i acordă statutul respectiv pe deplin. Aceasta mai degrabă este o dorință de a vedea lucrurile în acest fel. Republica Moldova continuă să se confrunte cu un anumit grad de criminalitate, cu o anumită insuficiență de asigurare a controlului asupra hotarelor, cu probleme migraționale... Ce înseamnă a fi un „furnizor” de securitate? Aceasta înseamnă să fii parte a unor eforturi multilaterale, să ai capacitățile necesare în acest domeniu.

- Vă mulțumesc pentru interviu!

Interviu realizat de
Dmitrii VOSIMERIC

Cronica durerii

RĂZBOI LA NISTRU (I)

Începînd cu luna septembrie 1989, în partea stîngă a Nistrului s-au organizat manifestări antimoldovenești susținute de forțele antidemocratice de la Moscova. Ulterior, liderii comitetelor muncitorești OSTK și nomenclatura comunistă au convocat, în satul Parcani din raionul Slobozia, „congresul deputaților de toate nivelurile” din raioanele și orașele din stînga Nistrului, în cadrul căruia aceștia și-au declarat opțiunea pentru autonomia în raport cu Republica Moldova și nerecunoașterea actelor legislative ale RSSM.

În temeiul hotărîrilor instituțiilor autoprocimate și a scopul de a susține „structura statală” a acesteia au fost create detașamente înarmate, cu titulatura de „unități de susținere a miliției”.

Prin ordinul din 11 martie 1991 al locțiitorului președintelui executivului din or. Tiraspol, pe lîngă executivul orașenesc a fost creat un detașament de miliție civilă, constituit din 200 de persoane. Membrii acestuia purtau uniformă militară mozaicată, fără semne distinctive, și erau echipați cu bastoane de cauciuc. Detașamentul efectua paza edificiului Sovietului orașenesc și se subordona așa-numitului consiliu unit al comitetelor de muncitori (OSTK) din Tiraspol. Hotărîri similare au fost adoptate și de către sovietele orașenești din

Dubăsari și Rîbnița, unde au fost create așa-numitele detașamente de muncitori de ajutorare a miliției, cu un efectiv de 300 și, respectiv, 100 de persoane.

Detașamentul din orașul Dubăsari era echipat cu uniformă militară mozaicată, primită din Tiraspol, cu bastoane de cauciuc, stații radio de tip militar, dar și cu muniții din arsenalul unităților armatei sovietice. În luna martie, în posesia a patru membri ai detașamentului au fost găsite și confiscate 64 de grenade antipersonal F-1, 44 calupuri cu trinitrotoluen, alte muniții. În baza acestor detașamente s-au format forțele armate ale separatistilor din stînga Nistrului, utilizate în realizarea planurilor pe care le nutreau liderii lor și escaladarea unor conflicte social-politice.

Prin Hotărîrea din 6 mai 1991 a așa-numitului soviet suprem din Transnistria, secțiile raionale și alte instituții ale Ministerului de Interne localizate în partea stîngă a rîului Nistru au fost scoase din subordinea Republicii Moldova, concomitent organizîndu-se direcția de interne, procuratura regiunii de est a republicii, structuri nerecunoscute care și

au adoptat propriile legi despre miliție și despre procuratură.

Organizația „Patrioții din Dubăsari” a adresat locuitorilor din acest oraș și din satele din stînga Nistrului, un apel prin care îndemna la nesupunere față de prevederile Constituției și legilor Republicii Moldova. Scrisoarea era înțesată de calomnii și încerca să discrediteze struc-

turile Ministerului de Interne. Acțiunile de intimidare a populației din localitățile din stînga Nistrului și de discreditare a structurilor statale oficiale au continuat și pe parcursul următoarelor luni.

La 6 septembrie 1991, în baza hotărîrii Sovietului Suprem din Transnistria „Cu privire la măsurile de apărare a suveranității și independenței Transnistriei”, a fost creată așa-numita gardă republicană.

După organizarea acestor instituții antistatale, în perioada 10-12 septembrie 1991, la indicațiile șefilor din Districtul militar Odesa și celor din Armata a 14-a rusă, s-a convocat adunarea ofițerilor și plutonierilor, care au declarat că, indiferent de deciziile ministrului apărării al URSS, ei vor trece de partea separatistilor și, în caz de complicare a situației, vor proceda la apărarea acestora.

Deoarece personalul secțiilor de poliție din stînga Nistrului continua să se conducă de legislația Republicii Moldova, forțele separatiste au recurs la formarea structurilor unui propriu minister de interne. La 10 septembrie 1991 a fost emis ordinul așa-numitei direcții de interne a Transnistriei privind crearea unei secții locale de miliție a comitetului executiv Rîbnița. Concomitent, au fost aduse amenințări la adresa poliției și pichetate secțiile de poliție raionale și alte structuri ale Ministerului de Interne.

Va urma
Locotenent-colonel
dr. Vitalie CIOBANU

CAPCANĂ AFGANĂ

În Afganistan pînă la venirea la putere a lui Amin se aflau atașați militari sovietici, instructori militari ce aveau drept misiune instruirea și pregătirea de luptă a armatei afganeze. Dar odată cu cerințele noului președinte adresate statului sovietic are loc o activizare a serviciilor speciale sovietice în această țară. În capitala statului afganez apare un mare număr de militari sovietici, care oficial se aflau pentru asigurarea securității instituțiilor diplomatice și economice ce se aflau în Afganistan, dar neoficial pentru a influența situația politică. În ciuda colaborării, conducerea sovietică nu avea încredere în președintele Amin și dorea să organizeze o lovitură de stat prin care să-l destituie din funcție. În favoarea unei operațiuni militare insistau militarii sovietici, motivînd prin faptul că președintele afgan a ajuns la o înțelegere cu americanii pentru găzduirea bazelor militare americane. Ceea ce conform specialiștilor era o totală dezinformare, deoarece, la acel moment, trecuse doar patru ani de la sfîrșitul războiului din Vietnam pe care SUA l-a pierdut, iar trimiterea soldaților Pentagonului într-o zonă necunoscută în Asia Mijlocie era o chestie inadmisibilă pentru societatea americană în acea perioadă.

Conducerea KGB-ului și a armatei sovietice l-au asigurat pe conducătorul sovietic că operațiunea militară va dura 2-3 luni, după care trupele se vor retrage din Afganistan. Din moment ce a fost luată decizia pentru lovitură de stat, în Kabul au fost infiltrate unitățile speciale de cercetare a Armatei Sovietice și a KGB-lui.

La 27 decembrie 1979, la 19.30, unitățile speciale ale forțelor armate sovietice aflate în Cabul atacă statul major al armatei afgane și edificiile administrative din oraș. Concomitent o parte din acestea împreună cu cele ale KGB-ului au atacat și palatul prezidențial unde se afla președintele Amin cu toată familia sa. În urma acestui asalt, șeful statului afgan a fost omorît. Tot în același timp, în aeroportul din Kabul are

loc desantarea a două divizii de parașutiști, după care are loc trecerea hotarului a unităților de tancuri. Conducerea SUA, aflînd despre invazia sovietică în Afganistan, a înțeles că a apărut o bună șansă de a lua revanșa pentru războiul din Vietnam. Americanii au condamnat intervenția trupelor sovietice în Afganistan. Concomitent Uniunea Sovietică s-a pomenit într-un conflict cu întreaga lume musulmană. În acest conflict, în afară de SUA, s-au implicat Pakistanul, Iranul, alte state arabe. Toate aceste state susțineau opoziția unită care lupta împotriva trupelor sovietice aflate în Afganistan. Statul sovietic s-a împotmolit în acest conflict, acțiunile militare prezentau o copie a conflictelor militare din Algeria și Vietnam, unde unitățile sovietice controlau numai în principalele, dar și acolo la limită. Armata sovietică nu era pregătită să ducă un război de gherilă. Soldații sovietici nu aveau o pregătire specială de a duce acțiuni militare într-o țară cu relief muntos. Cu ajutorul serviciilor speciale americane și pakistaneze, combatanții afgani au creat în zonele muntoase raioane de apărare fortificate care au devenit centre de rezistență.

În acest conflict, Uniunea Sovietică a primit și o puternică lovitură economică. Statele arabe au definit ocuparea Afganistanului drept o încercare a statului sovietic de a ieși la golful Persic și de a lua sub control sondele petroliere din această regiune. De aceea statele din OPEC au fost de acord cu propunerea făcută de SUA de a scădea prețul petrolului pe piața mondială, care a avut rezultate nefaste pentru economia sovietică, vizibil dependentă de vînzarea petrolului.

Comunitatea mondială a condamnat operațiunile de represalii care le înfăptuiau trupele sovietice în această regiune. Conducerea sovietică a înțeles ce eroare a comis și dorea să evacueze cît mai rapid trupele din Afganistan, dar totodată, înainte de a se retrage, doreau să distrugă opoziția unită, ca după plecarea trupelor sovietice, regimul instalat să se mențină la

Vestigii

În anul 1979, în urma unei lovituri de stat, în fruntea Afganistanului vine președintele Hafisulla Amin. Din primele zile, noul conducător al statului avea suspiciuni că poate fi înălăturat de la putere, de aceea el a cerut ajutor și susținere de la statul sovietic. Conducerea sovietică a hotărît să profite de instabilitatea politică ce era în Afganistan ca să extindă zona de influență în Asia.

putere. Cele mai mari pierderi armata sovietică le-a avut în anul 1984, trupele sovietice pierzînd 4500 de militari.

În anul 1987, trupele efectuează un șir de operațiuni de distrugere a principalelor centre de rezistență. Armata sovietică folosea împotriva combatanților afgani cele mai performante arme ce le avea în dotare, ceea ce le-a permis un șir de succese, dar nu au adus victoria finală. Conflictul din Afganistan mai este numit și războiul posibilităților pierdute, deoarece în fruntea armatei sovietice se aflau generali ce aveau viziuni învechite, privind strategia și tactica de ducere a războiului.

În anul 1989, sub influența comunității mondiale, dar și a societății civile din statul sovietic, are loc retragerea trupelor sovietice din Afganistan. La 15 februarie 1989 se retrage ultima coloană de tehnică militară. În războiul din Afganistan, Uniunea Sovietică a pierdut 14 mii de soldați, dintre care 302 din Moldova, tot în acest conflict au fost răniți 50 mii de ostași sovietici. În afară de aceasta au fost doborîte 109 avioane și 325 de elicoptere, au fost distruse 147 de tancuri, 1314 de mașini blindate (BMP,BTR), 432 de tunuri și aruncătoare de mine, 11370 de automobile. Prin războiul din Afganistan au trecut 525 de mii de militari sovietici, dintre care 60 mii de ofițeri și 100000 de ostași ai trupelor speciale. Financiar, războiul din Afganistan a costat statul sovietic 70 miliarde de dolari, dar în afară de aceasta Uniunea Sovietică a avut mari pierderi economice pe piața mondială a resurselor naturale. Pînă la invazia în Afganistan, statul sovietic avea o mare autoritate în lumea musulmană, care a cunoscut o scădere bruscă după război. Acest conflict a pus începutul dezmembrării statului sovietic, iar la hotare a apărut o zonă unde există un conflict militar de durată.

Sergiu MUNTEANU,
Muzeul Armatei Naționale

UN „NU” STIHIEI ȘI UN „DA” INSTRUIRII!

Start deszăpezire

În condițiile unei ierni mai dure, militarii Divizionului de artilerie „Pruț” au intrat în luptă cu stihia naturii. Împreună cu administrația publică, artileriștii au participat la lucrările de deszăpezire din orașul Ungheni. Grație eforturilor depuse au fost deblocate principalele artere ale orașului, restabilindu-se traficul rutier normal.

Conform locotenent-colonelului Sergiu Railean, comandantul Divizionului de artilerie, militarii s-au integrat de minune în viața orașului, iar implicarea lor în rezolvarea celor mai stringente probleme alături de localnici, este o dovadă în plus a faptului că sînt parte a comunității. Aceasta constituie și o măsură suplimentară de întărire a încrederii reciproce.

Buni militari și buni creștini

Nici educația moral-spirituală a tinerei generații nu este un domeniu străin artileriștilor din Ungheni. Recenta sedință desfășurată de preotul militar al unității cu tema „Prietenia creștină” este o dovadă elocventă în acest sens. Preotul le-a vorbit militarilor despre pietate, felul de comportament al creștinului ortodox, dar și despre locul și rolul militarilor în apărarea credinței strămoșești. Conversația axată în jurul unor serii de întrebări-răspunsuri a completat o parte a golului existent în conștiința efectivului în termen al unității. Este salutar faptul că militarii s-au integrat de minune în discuție, dornici să afle lucruri interesante despre valorile spirituale ale poporului nostru.

„Foc”-ul artileriei

Și instruirea practică a militarilor Divizionului de artilerie constituie una dintre prioritățile comandamentului unității. Recentele trageri de luptă din armamentul de artilerie, la centrul de instrucție a unității, ne demonstrează cu prisosință că acest domeniu este unul prioritar pentru militarii.

În exercițiu au fost implicate piesele de artilerie și alt armament din dotare. Militarii au susținut testul cu brio, demonstrînd că sînt adevărați „stăpîni” ai acestor arme. În urma tragerilor, comandamentul a remarcat profesionalismul efectivului.

Potrivit locotenent-colonelului Ianuș Mușet, șeful statului major al divizionului, comandamentul unității apreciază la justa valoare ponderea artileriei în condițiile acțiunilor militare contemporane. Reieșind din acest deziderat, se realizează instruirea pe potrivă pentru a fi în topul celor mai pregătiți militari, și pentru a îndeplini misiunile conform destinației.

Divizionul de artilerie „Pruț” s-a manifestat destul de bine atît pe teritoriul țării noastre, cît și peste hotarele ei. Această unitate militară reprezintă și un centru de instruire și pregătire a specialiștilor în domeniul artileriei pentru toată Armata Națională.

Reamintim că în martie-aprilie 1992, în baza regimentului de artilerie IV al fostei armate sovietice a fost creată Brigada de artilerie, ce ulterior a purtat titulatura „Pruț”. În urma procesului de reformare a armatei, la 21 august 2007 este format Divizionul de artilerie „Pruț”.

Locotenent Natalia ANDRONACHI

DIN INIMA COASTEI DE FILDEȘ ...

Greu de imaginat, dar când Europa geme de frig, în Coasta de Fildeș, se înregistrează temperaturi între 25°-38°C. O zonă climaterică fantastică pentru cei sensibili la frig, dar nu și pentru dezvoltarea vieții, pentru împliniri sufletești, pentru construirea speranțelor și pentru visuri ușoare. Coasta de Fildeș rămîne și la început de an captivă vechilor frământări politice, instabilitate economică, cu oamenii care nu mai pot reveni la casele lor dărîmate.

O nouă zi de misiune pentru maiorul Sergiu Iliciuc. De data aceasta într-o localitate înghițită de junglă, poziția căreia nu o cunoaște prea bine, de aceea utilizează harta pe care o are la îndemînă și GPS-ul. Drumuri accidentate, aer sufocant și sărăcie. Sărăcia în care sînt cu fundate satele din Coasta de Fildeș brăzdează sufletul ofițerului nostru. Copacii de pe marginea drumurilor își întind brațele către ei, parcă cerșind, parcă resemnându-se, exprimînd emoțiile, gîndurile oamenilor care au trăit de curînd o nouă criză teribilă. În cîteva ore, se apropie de intrarea în localitate. Ofițerul nostru, împreună cu colegul său, sînt în centrul atenției pe strada principală a localității, inundată de praful provocat de roțile mașinii care are pe ea inscripția Organizației Națiunilor Unite. Au întrebare de casa "primarului". După cîteva clipe, cineva le indică direcția și ofițerii ONU se deplasează încet spre destinație, simțind în spate privirile lungi ale localnicilor, pentru că, de! nu în fiecare zi pot să vadă pe străzile lor doi "extratereștri" plimbîndu-se. "Așa cum s-a exprimat un coleg de-al meu, pentru băștinași noi sîntem asemeni unor oameni veniți de pe altă planetă", zice maiorul Iliciuc, strecurînd un zîmbet ușor și trist în același timp. De regulă, la aceste adunări vine multă lume. Ofițerii încearcă să colecteze cît mai multă informație despre condițiile de trai, activitate, numărul populației, etnii, școală, centre medicale, sursele de apă potabilă, venitul satului. "Întrebăm dacă există conflicte între etnii sau cu locuitorii altor localități, jafuri, atacuri armate, despre relațiile cu noile organe de forță republicane. Forțe care pînă nu demult constituiau o organizație rebelă și acum au devenit armată oficială a statului. De obicei, în această zonă, răspunsurile sînt negative. Armata nouă nu este acceptată de cei care au rămas susținătorii lui Gbagbo, fostul lider al Coastei de Fildeș". Astăzi lumea a fost sociabilă. A vorbit despre toate frământările lor, despre ce ar mai dori, dar fără speranțe în ochi. „Nu știu ce să zic despre lumea de aici. Dar după criză, mi s-a părut că și-au revenit foarte repede. Probabil pentru că ei au o altă atitudine față de viață și moarte. Ei privesc mai simplu lucrurile", zice ofițerul nostru.

Băștinașii le vorbesc observatorilor despre instalarea unor noi posturi de

trecere, controlate de „oameni în uniformă”, pentru că nimeni nu cunoaște dacă aceștia reprezintă armata statului, care încearcă să se autofinanțeze din banii colectați în acest mod de la populația și așa înghițită de sărăcie sau sînt grupe criminale. „Aici lumea nu are documente, nu are școală și nu poate citi. Este foarte dificil să diferențiez un militar adevărat de unul care se dă drept militar. Dar știu că există o pedeapsă aspră pentru cei care îmbracă neautorizat uniforma militară”, ne informează maiorul moldovean.

După cîteva ore de discuții cu maiorii satului, ofițerii ONU mulțumesc localnicilor pentru amabilitatea cu care au fost primiți și explică încă o dată pentru ce este necesară colectarea informației. În general, atitudinea populației față de observatorii militari ONU este împărțită. „Uneori oamenii ne mulțumesc pentru activitatea noastră aici, iar altele sînt ignoranți. Unii colegi de-ai mei au povestit despre pasivitatea băștinașilor în cooperarea cu forțele ONU”, povestește maiorul Iliciuc. Oamenii sînt prinși în grijile personale și mai puțin își pun întrebări de genul cine sînt observatorii militari ONU pentru noi – salvatori sau cuceritori? Problemele care-i frământă la moment țin de cum să-și facă un ban ca să-și hrănească familia, cum să revină acasă din țara în care au emigrat în lipsa banilor și a transportului, unde să revină dacă au casele dărîmate și de unde să ia apă ca să consume. Majoritatea fîntînilor prin localități au fost otrăvite sau umplute cu cadavre. Pentru rezolvarea problemei cu fîntînile sînt implicate organizațiile internaționale, dar ajutorul lor este insuficient. De aceea, populația încearcă să găsească soluții”.

Realitatea din Coasta de Fildeș ne demonstrează că nu trebuie să-ți construiești planuri din timp. „Am văzut sate întregi arse într-o singură noapte, în timpul unui atac armat al unor grupări criminale. Oamenii sînt jefuiți pe străzi, au casele în flăcări, nu mai au din ce trăi. În cea de-a doua zi de misiune, am executat o cercetare aeriană cu elicopterul. Am văzut două sate în flăcări. Un grup armat intră în sat noaptea, îl jefuiește și arde casele. E ceva caracteristic pentru această regiune. Partea de vest a țării rămîne instabilă. Este greu de prins infractorii, din cauza junglei. Acum nu e război activ, ci instabilitate post-criză.

S-a schimbat complet guvernul, foștii rebeli au ajuns la putere, iar majoritatea populației din această parte a țării a rămas susținătoare a fostului președinte Gbagbo. Chiar dacă nu în mod activ, dar ea continuă să susțină ex-președintele. La ultimele alegeri prezidențiale, Gbagbo le-a solicitat boicotarea alegerilor și ei au ieșit în număr mare în străzi. De aici pornesc conflictele”, explică maiorul Iliciuc.

Duekoue – teroare și durere

Orașul Duekoue, în care a primit repartizie maiorul Sergiu Iliciuc, în timpul ultimei crize, a „înmormîntat” circa 1000 de oameni, dintre cei circa 3000 de decedați în urma confruntărilor din întreaga țară. Acest oraș a rămas cunoscut pentru cel mai mare masacru din anul precedent. Localitățile din regiune au rămas în conflict, chiar și după arestarea ex-liderului Gbagbo și instalarea noii guvernări în țară.

Observatorii ONU execută mai multe tipuri de patrulare - embargo, con-

trolul armamentului, patrularea în localitate, patrularea aeriană. Potrivit ofițerului nostru, patrularea embargo se referă la restricțiile importului de armament în țară și a exportului de diamante. „Atunci cînd executăm patrulare pe șosele, trebuie să fim atenți la fiecare detaliu care ar putea să trădeze pericolul uneori camuflat. Observatorul militar verifică orice situație care i se pare suspectă – de exemplu dacă s-a instalat un post nou, dacă se organizează sau se intenționează o demonstrație a localnicilor. Dacă populația se mișcă liber, te gîndești că posibil totul este bine. Dar aparențele pot înșela. Într-o jumătate de oră poți găsi un sat în flăcări”.

Somn (ne) ușor în Africa

Din cauza „pasiunii” grupărilor armate de aici pentru arderea locuințelor, observatorii militari rareori se trezesc dimineața cu zîmbetul pe buze. „M-a izbăvit Domnul de situații periculoase timp de jumătate de an, de cînd execut mandatul ONU. Cel mai periculos moment pentru noi este cel în care sîntem în locuințele noastre, cu ochii închiși. Paza care ni se oferă, nu poartă arme. Închii-puiți-vă cum e să adormi știind că ziua de mîine poate să nu mai vină. Cel mai protejat ești în oficiu, pe teritoriul contingentului militar ONU. Relativ protejat, cînd te afli în autovehicul și execuți patrulă”, opinează maiorul Iliciuc.

Mayorul Sergiu Iliciuc a primit mandat de observator militar pentru Coasta de Fildeș la 23 august 2011. În primele săptămîni de misiune a fost familiarizat cu condițiile de trai și activitate de aici. „Pe 14 septembrie, am primit repartizie în orașul Duekoue. Puțin mai tîrziu, am fost repartizat la funcția G3, operații. Repartițiile se fac în funcție de locurile vacante și de experiența profesională a ofițerului. Funcția G3 este una dintre cele mai importante din cadrul unei echipe. A fost mult mai ușor pentru mine să mă adaptez pe viața și activitatea din Coasta de Fildeș decît mă așteptam. Am fost bine informat din țară. Am colectat toată informația posibilă referitoare la misiunea UNOCI. Pentru fiecare ofițer adaptarea a fost diferită. Temperaturile ridicate din Coasta de Fildeș nu mi-au dat dureri de cap. Acum se înregistrează în mediu 30° C, umiditatea este foarte mare”, informează ofițerul nostru.

În noul an, protagonistul nostru a intrat împreună cu colegii dumnealui, care sînt toți musulmani, cu bucate din bucătăria tradițională. Dar și cu o dorință mare de a-și vedea cît mai degrabă familia. Vis devenit realitate în cîteva zile. După jumătate de an de executare a mandatului de observator militar, ofițerii au dreptul la concediu. „Cel mai puternic am simțit frigul de pe pămîntul natal, pentru că eram obișnuit cu temperaturile ridicate. Mi-a fost foarte dor de soție, de fiică și părinți. Am purtat totdeauna cu mine dorul de casă, dar aflîndu-te departe, începi să o înțelegi, să o iubești”.

În țara cu toate culorile curcubeului pe haine avea să se întorcă la începutul lunii februarie. Tot atunci, domnul maior urma să primească repartizie în orașul Bouaké. Un colectiv diferit, dar cu misiuni asemănătoare. „Nu îmi fac griji pentru adaptarea cu noul mediu de activitate, pentru că ofițerul moldovean este apreciat pentru lucrul pe care îl face în misiunile ONU de menținere a Păcii”.

**Locotenent major
Inga MIHAILOVA**

CIFRE și DATE

Conform estimărilor din iulie 2011, populația Coastei de Fildeș includea 21 504 162 locuitori, iar rata natalității este relativ scăzută, cifrîndu-se la circa 30,95 nașteri/1000 decese/1 000 locuitori, de unde denotă o rată pozitivă a sporului natural. Sporirea numărului de decese este datorată cazurilor multiple de SIDA (450 000 persoane purtătoare de SIDA în 2011). Cel mai populat oraș este Abidjan, a cărui zonă metropolitană numără nu mai puțin de 6 169 102 locuitori.

DOMNIA LUI MIRCEA CEL BĂTRÎN (1386-1418)

La sfârșitul sec. XIII și începutul sec. XIV în sud-estul Europei se remarcă domnia voievodului Mircea, supranumit și cel Bătrîn.

În anul 1386, după moartea domnitorului Dan I, scaunul domnesc este preluat de către fiul lui Radu I, Mircea. În acea perioadă începuse ofensiva Imperiului Otoman în Balcani. Ca scop primar al sultanului turc era distrugerea statului bulgar, cnezatului sîrb și a voievodatelor Muntenia și Moldova, după care urma cucerirea Constantinopolului și supunerea regatului ungar.

Statele cucerite urmau să fie transformate în pašalicuri (provincii turcești), interzis creștinismul și introdusă religia musulmană. Fiind conștient de pericolul ce s-a abătut asupra țării, domnitorul Munteniei începe un șir de lucrări pentru refacerea și reînarmarea oastei și întărirea cetăților. În iarna anului 1388, voievodul, susținut de un contingent dobrogean, învinge și îi alungă din Dobrogea pe turcii conduși de marele vizir Ali-pașa. Ca răspuns, sultanul otoman trimite trupe ca să prade țara, Mircea cel Bătrîn le iese în întâmpinare și într-o bătălie crîncenă le distruge. După aceste campanii militare, Dobrogea, inclusiv și Silistra au fost alipite la Țara Românească. Ca să întărească hotarele statului, domnul valah ia sub stăpînire sa Amlașul și Făgărașul. Tot în același an are loc bătălia de la Kossopolje (Cîmpia Mierlei), unde armata otomană înfrînge trupele unite ale sîrbilor, macedonienilor, bosniecilor, ocupă sud-vestul Serbiei și pregătește un cap de pod pentru o invazie masivă în Muntenia. În decembrie 1389 au loc tratativele dintre solii lui Mircea cel Bătrîn și cei ai regelui polon Wladislaw al II-lea Jagiello, intermediare de Petru I, domnul Moldovei. Aceste tratative s-au încheiat cu semnarea unui tratat, în care cei doi suverani se angajau să-și acorde ajutor reciproc în cazul unui eventual atac din partea regatului ungar și a Imperiului Otoman. Tratatul a fost ratificat la Lublin în condiții deplină egalitate.

La sfârșitul anului 1390 și începutul anului 1391 are loc o campanie militară antiotomană în nordul Dunării. Oastea munteană, condusă de către domnitor, împreună cu Sracimir (țarul izgonit din Vidin), înfrînge trupele otomane și recucereste Vidinul. După această victorie, Mircea cel Bătrîn începe un șir de lucrări de refacere și întărire a cetăților din țară.

În 1393 otomanii încep o nouă campanie militară în Bulgaria. Țaratul de Tîrnovo este distrus, posesiunile Țării Românești din sudul Dunării sînt ocupate de către turci. După ocuparea Bulgariei, în primăvara anului 1394, domnul valah întreprinde o campanie militară în Balcani, unde atacă unitățile de ankigii (călăreți turci care trăiau din prada de război) din regiunea Karinovasi (azi Karnobat), obținînd un remarcabil succes.

În toamna aceluiași an începe campania militară a sultanului Baiazid I Ildirim (1389-1402) în Muntenia, cu scopul de a distruge și subjuga voievodatul. Otomanii s-au pregătit minuțios de această campanie militară. La Dunăre au fost concentrate unitățile de elită ale Imperiului Otoman, turcii cerîndu-le

vasalilor săi din Bulgaria și Serbia să participe cu oștiri. Fiind numeric inferioare trupelor invadatoare, oștirile valahe se conduceau de tactica pămîntului pîrjolit. La 10 octombrie 1394 are loc bătălia de la Rovine (probabil lîngă Craiova), unde, printr-un atac neașteptat, sînt distruse unitățile de avangardă ale trupelor otomane, cauzîndu-le mari pierderi. Primind ajutor de la unitățile de rezervă, ce veneau din spatele armatei, sultanul Baiazid a scăpat de dezastru și a continuat ofensiva. Lîngă localitatea Argeș are loc o nouă bătălie. Turcii, fiind numeric superiori, obțin succes, care se mai datora și trădării boierilor valahi. Mircea cel Bătrîn este nevoit să se retragă în munți. Sultanul Baiazid înscăunează ca domn pe boierul Vlad (numit Uzurpatorul), susținut de boierii trădători. În 1395 la Brașov se încheie un tratat antiotoman între Mircea cel Bătrîn și Sigismund de Luxemburg. Această înțelegere prevedea nerecunoașterea de către regatul ungar a domnitorilor, ce erau înscăunați cu ajutorul turcilor. După încheierea acestui tratat, în anul următor are loc cruciada statelor din Occident împotriva Imperiului Otoman. Armatele cruciaților erau conduse de către regele Sigismund de Luxemburg, la care s-a alăturat și Mircea cel Bătrîn. În bătălia de la Nicopole, oastea condusă de Baiazid I înfrînge trupele cruciate. Armata otomană a avut mari pierderi și nu era în stare să ducă în continuare acțiuni de ofensivă în regiune. În decembrie 1396, Mircea îl detronizează pe Vlad Uzurpatorul și devine unicul domnitor al Țării Românești. Drept răspuns la detronizarea lui Vlad, în toamna anului 1397, turcii organizează o nouă campanie militară împotriva Munteniei. Domnitorul învinge oastea otomană ce a invadat Țara Românească. După victoria asupra turcilor, în anul 1400, voievodul valah îl susține la domnia Moldovei pe fiul lui Roman I, Alexandru, ce a fost supranumit și cel Bun. După instalarea la domnie a lui Alexandru cel Bun, Mircea cel Bătrîn se confruntă în 1401 cu o invazie otomană, pe care reușește să o respingă. După această incursiune are loc o stopare vremelnică a atacurilor turcești asupra Țării Românești, deoarece în anul 1402 are loc invazia hoardelor mongole conduse de către Timur-lenk din Asia Centrală. În bătălia de la Ankara, oștirea lui Baiazid este distrusă, iar sultanul turc, părăsit de către vasalii săi, este capturat și închis într-o cușcă de fier.

Această înfrîngere a pus începutul unor lupte dintre urmașii lui Baiazid pentru conducerea supremă în Imperiul Otoman. Domnitorul valah s-a implicat

Ducat muntean de la Mircea cel Bătrîn

în aceste confruntări, susținîndu-l pe Musa. În 1404, Mircea cel Bătrîn, folosindu-se de dificultățile prin care trecea statul turc, recucerește o mare parte a teritoriului dobrogean împreună cu Silistra. Anul 1406 reprezintă apogeul puterii domnitorului valah, intitulîndu-se în documentele oficiale „mare voievod și domn, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei și a părților peste munți, părților tătarești, Almașului și Făgărașului herțeg, domn al Banatului, Severinului și de amîndouă părțile pe toată Podunavia, încă pînă la Marea cea Mare și stăpînitor al cetății Dîrstorului”. Fiind conștient de faptul că răzmerițele ce au loc în Imperiul Otoman sînt doar vremelnice și în viitorul apropiat se așteaptă noi confruntări, domnitorul duce tratative cu regele ungar Sigismund de Luxemburg privind crearea unui plan comun de luptă cu otomanii. În 1408 domnitorul muntean obține victorie asupra turcilor la Silistra. După această victorie, în anul următor, începe o campanie militară în Balcani pentru susținerea favoritului său Musa în acțiunile sale de a prelua conducerea statului turc și de a deveni sultan. Această campanie militară dusă de voievodul valah a fost victorioasă și i-a adus un scurt răgaz în lupta sa cu Imperiul Otoman. Războiul cu otomanii reîncepe în anul 1413, cînd sultan devine Mahomed, un alt fiu al lui Baiazid. Au loc atacurile trupelor turcești asupra hotarelor Munteniei pe care domnitorul le respinge. În anul 1415, Mircea acceptă să plătească un tribut turcilor în valoare de 3000 de galbeni. Această înțelegere reprezenta răscumpărarea păcii, iar după plățirea acestei sume, turcii se obligau să nu mai atace hotarele țării. Această pace nu s-a prelungit mult, căci în 1416, domnitorul refuză să plătească haraciul și începe un nou război cu turcii. Mircea cel Bătrîn susține răscoalele ce aveau loc în Imperiul Otoman împotriva sultanului. Ca răspuns la aceste acțiuni, sultanul Mahomed începe campania militară împotriva Țării Românești. Turcii cuceresc Giurgiul și pătrund în Dobrogea. Atacurile turcilor sînt respinse și domnitorul valah a fost nevoit să încheie o nouă înțelegere cu turcii privind un tribut de răscumpărare a păcii. După încheierea acestui tratat, la hotarele țării s-a stabilit liniștea.

La 31 ianuarie 1418 moare marele domnitor, Mircea cel Bătrîn. În memoria urmașilor el a rămas ca un conducător de stat ce a rezistat invaziilor necontenite ale Imperiului Otoman. Datorită victoriilor sale a fost menținută nu numai independența Munteniei, dar și a Moldovei. A condus țara cu înțelepciune, menținînd stabilitatea economică și politică.

Sergiu MUNTEANU,
Muzeul Armatei Naționale

Misterele lumii

LAC SUB GHEAȚĂ ȘI FORTĂREAȚA SECRETĂ A NAZIȘTILOR

La cul subglaciar Vostok, a cărui suprafață a fost atinsă de cercetătorii ruși după foraje care au durat aproape 30 de ani, are mai multe secrete. În apropiere, spune o teorie, s-ar fi aflat o bază secretă a naziștilor.

Cercetătorii ruși au reușit să ajungă la suprafața misteriosului lac Vostok din Antarctica, ascuns sub un strat de gheață de aproape patru kilometri, după foraje care au durat peste 30 de ani, a anunțat o sursă din mediile științifice ruse, citată de agenția Ria Novosti.

Oamenii de știință speră să găsească în lac, izolat de suprafața continentului timp de mai multe milioane de ani, forme de viață necunoscute. Nu ar fi singurul secret al lacului. Ria Novosti aduce în discuție și o teorie mai veche - cea care vorbește despre existența unei baze secrete a naziștilor în apropierea lacului.

Potrivit agenției rusești de presă, se crede că nazistii au ajuns la Polul Sud pentru a construi o bază în apropierea lacului Vostok. În 1943, amiralul Karl Dontiz a declarat că flota de submarine a Germaniei a creat o fortăreață pentru Adolf Hitler la celălalt capăt al lumii.

Potrivit arhivelor navale germane, citate de Ria Novosti, la cîteva luni după ce Germania s-a predat aliaților, un submarin U-530 a ajuns la Polul Sud. Acolo, echipajul a amenajat o cavernă în gheață, unde a depozitat mai multe documente secrete ale Germaniei naziste și ale lui Adolf Hitler.

Ria Novosti citează și zvonuri potrivit cărora un alt submarin ar fi adus în Antarctica, ceva mai târziu, chiar rămășițe din trupurile lui Hitler și al Evei Braun, cu scopul de a le păstra pentru o viitoare clonare.

Sursa: REALITATEA

CONDOLEANȚE

Colectivul Brigăzii “Ștefan cel Mare” este alături de familia plutonierului major Victoria BODRUG care s-a stins din viață din cauza unei boli incurabile, lăsînd în spate durere celor care o iubeau.

Plutonier major Victoria BODRUG s-a născut la 9 septembrie 1977 și a decedat la 6 februarie 2012. Victoria BODRUG a fost căsătorită, mamă a doi copii - de 4 ani și, respectiv, 7 luni. Plutonier major BODRUG a fost angajată în Armata Națională în anul 1999.

Sincere condoleanțe! Dumnezeu s-o odihnească!

Simbolul îndrăgostiților de pretutindenii, Sf. Valentin. Cine este el, de fapt? Și, de unde vine?

O primă incursiune în timp ne îndreaptă spre Roma antică. În fiecare an, la 15 februarie, aici se sărbătoreau Lupercaliile, închinat zeului fecundității, păstorilor și turmelor lor, pre numele său de divinitate - Faunus Lupercalus. Era o sărbătoare păgînă, un ritual de purificare, săvîrșit la sfîrșitul fiecărui an calendaristic, căci anul următor începea doar peste cîteva zile - la 1 martie.

Ulterior, la sfîrșitul secolului al V-lea, pe tronul Sfințului Scaun urcă Papa Gelasiu I. Deși timpurile s-au schimbat, iar creștinismul și-a impus autoritatea, Lupercaliile se sărbătoreau cu același entuziasm, ca și altădată. O distracție păgînă într-o lume majoritar creștină

era prea mult pentru intiiul slujitor al Bisericii.

Nu interzice, totuși, sărbătoarea păgînă, dar instituie în ziua de 14 februarie sărbătoarea Sfințului Valentin, cu intenția vădită de a o contracara pe prima. Cronicile uită să consemneze și cine fusese în viața lumească cel santificat, cel care și-a consacrat viața protejării îndrăgostiților, dacă a existat și în realitate acel cineva.

Identitatea lumească a Sfințului Valentin rămîne o enigmă. Se presupune că acesta ar fi fost un preot roman din secolul al III-lea, pe cînd împărat era Claudiu al II-lea Goticul. Acesta, angajat într-o sîngeroasă campanie militară, a interzis bărbaților să se căsătorească, sub pretextul menajării forțelor de excesele unei vieți de familie .

Tradiții sau mituri

O ZI A DRAGOSTEI

În ultimii ani luna februarie a devenit o lună plină de zîzanie, de forfotă. Tinerii, în special, sînt în căutarea a fel de fel de cadouri, căci se serbează Dragostea, doar că unii preferă Sf. Valentin – 14 februarie, alții Dragobetele – 24 februarie, alții iubesc pur și sincer doar pentru că iubesc, creîndu-și sărbători în fiecare zi.

Dar să facem o mică incursiune în istoria acestora pentru a elucida oportunitatea de a mai avea o sărbătoare sau de a ne respecta obiceiurile strămoșești.

Preotul Valentin sfidează voința imperială și continuă să dea binecuvîntarea celor care vor să-și unească destinele. Este divulgat, prins și închis. În temniță, o cunoaște pe Leonora, fata oarbă a paznicului său. Îi redă vederea, iar aceasta îl îngrijește pînă în momentul execuției. Atunci, el îi scrie un bilețel, semnat „Al tău Valentin”, gest despre care se spune că ar sta la originea obiceiului de a se trimite scrisori de dragoste în această zi.

Abia în 1496, ziua de Sf. Valentin este aleasă oficial, în Franța, ca zi a îndrăgostiților. În semn de omagiu adus celui care i-a redat vederea sărmanei Leonora.

În decursul secolului care urmează, sărbătoarea se răspîndește apoi în toată Europa, ajungînd încet-încet la faima de astăzi.

Sub semnul abandonării și uitării a fost dată sărbătoarea Dragobetele, care cîndva trezea virtuți și simțăminte deosebite pentru tinerii din spațiul carpatic.

Pe 24 februarie, în ziua cînd Biserica Ortodoxă sărbătorește Aflarea Capului Sfințului Ioan Botezătorul, spiritualitatea populară consemnează ziua lui Dragobete, zeu al tinereții în Panteonul autohton, patron al dragostei și al bune

Divinitate mitologică similară lui Eros sau Cupidon, Dragobete este considerat a fi fiul Dochiei, un bărbat chipeș și iubăreț. El era la daci zeul care, cu un “nas cosmic”, oficia în cer la începutul primăverii nunta tuturor animalelor. În decursul anilor această tradiție s-a extins și la oameni. Astfel, de Dragobete, fetele și băieții se întîlnesc pentru ca iubirea lor să țină tot anul, precum a păsărilor ce se “logodesc” în această zi. Motivația preluării obiceiului păsărilor era profundă, din moment ce păsările erau privite ca mesagere ale zeilor, cuvîntul grecesc “pasăre” însemnînd chiar “mesaj al cerului”.

Sărbători și zile însemnate au fost și vor mai fi, important e să dăruim și să primim dragostea sincer și curat în fiecare zi.

Locotenent Mihaela MÎRZA

Revelație

SALUT, ÎNGERAȘ!

acestor pătrățele, dar cu gîndul la tine, în speranța că mă vor ajuta să-mi aranjez gîndurile clar și să-mi eliberez acel ecou al dragostei ce răsună neîncetat.

Îți voi vorbi nu doar despre dragoste de la prima vedere, dar și despre dragostea care a apărut mult mai înainte de 26.11.11 (ziua cînd mi-ai furat inima, iar cu ea și toate gîndurile). Iubirea despre care scriu aici este una neobișnuită. Eu cred că este ceva mai mult și mai puternic decît atît.

Nu m-am așteptat că va fi așa, dar îți mărturisesc că, din acea clipă, ceva în mine s-a schimbat și te păstrez cu sfințenie în inima mea. Te voi ține acolo în prizonierat, pentru că altfel nu aș putea supraviețui.

Iubito, mi-i greu să redau ce s-a întîmplat cu mine în acel moment, dar astăzi ... și restul în zilele care au trecut de atunci și vor trece de miine, gîndul meu este o mașină programată spre a-și imagina ochii tăi negri (în care încă nu am reușit să mă scufund), buzele dulci, glăsciorul gingaș și fiecare centimetru al tău de care am reușit să mă ating.

Noi doi, micuțo, sîntem din două lumi diferite, dar să fii sigură că eu mă impun să înot în aceleași adîncimi în care tu te simți bine și în siguranță. Presupun că tu crezi că dacă relația noastră se va dezvolta mai repede la început, există riscul că ea se va consuma mult mai repede. Să știi că îți voi oferi răgazul necesar pentru a mă cunoaște mai bine, a te încredința în mine și a te îndrăgosti nebunește așa cum am făcut-o eu.

Chipul tău, șoaptele tale sînt furate dintr-o lume a visurilor, care-mi dau speranța unei iubiri eterne. Tu ești un îngerăș pogorît din Rai la rugăciunile mele către Dumnezeu. Ești intruchiparea a tot ce-i mai bun și frumos pe acest pămînt și, posibil, din întreaga galaxie.

Aici, pe această filă, gîndurile-mi curg cum curge izvorul în munți. Dar cînd sînt cu tine îmi este greu, pentru că mă topecs după tine, pentru că gîndurile deodată se amestecă. Îmi este greu să țin în ascuns tot ce simt pentru tine . Puiut, eu sînt un omuleț ce are nevoie de comunicare, înțelegere, încredere, atenție și multă dragoste. Am nevoie de tine! Am nevoie de vocea ta, atingerea ta , am devenit dependent de tine.

Sînt fericit că ești în inima mea, dar aș vrea să fiu mereu lîngă tine, la bine și la rău, să zîmbesc și să rid împreună cu tine, să te protejez , să te sărut, mîngii, să-ți simt respirația, pulsul inimioarei ... parfumul corpului tău divin. Tu, iubito, trăiești în fiecare bucățică din mine, în fiecă clipire, bătaie a inimii, iar gîndul mi-e împăienjenit de tine, de dorul tău. Sînt sincer cu tine și voi fi mereu. Să nu te îndoiești de asta nicio clipă. Sînt îndrăgostit și mă simt tot mai mult atras de tine. Se pare că ai un efect ciudat asupra conștiinței mele, pentru că îmi străpungi inima. Sînt fericit, iubito, fericit că te am, te iubesc și mă iubești.

Iubito, această scrisoare de dragoste ar continua la nesfîrșit, căci în orice îmbinare de cuvinte trăiești tu. Doar speranța și gîndul la tine îmi dau putere să merg înainte și să cred că vom deveni de nedespărțit.

În încheierea acestui răvaș, vreau să-ți spun în sfîrșit ceea ce nu mai pot ține în mine – Te iubesc și te ador mult de tot! Nu sînt Harap Alb, tu știi și nu sînt în stare să fac cadouri expresive, dar în speranța mea rămîne iluzia că această surpriză să fie un dar plăcut.

Locotenent major
Radion GULTUR

Ana BORCEA,
elevă la Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”,
or. Șoldănești

Balada unei mame

Zăcea-ntr-un beci, scăldată-n sînge,
Cu fața palidă în lut,
Cînd auzi grozavul răget:
-Feciorul unde-a dispărut?
Vorbește-auzi, hai spune
Unde se luptă fiul tău hidos?
Și-n cartea vînată pătrunde
Un bici ce taie pîn la os.
Dar ea tăcea-înfîgînd în buze
Trei dinți ce-n gură i-au rămas.
Răzbat din răsărit obuze,
Fasciștii fac spre ea un pas,
O scot din beci, o duc pe-o stîncă,
Tot corpul ei înfierat.
Ard stele reci pe bolta-adîncă
Și luna-n iarbă a lăcrimat.
-Ei ce, gîndește-te, vorbește,
Putem doar stinge viața ta.
În ei minia clocotește,
Dar mama-ncepe a cînta.
Zbura ecoul hăt în zare,
Pe stîncă o armă a lătrat
Peste mămucă și cîntare
A morții ceață s-a lăsat.
Prietenii dragi, las zilele să treacă,
Dar eu aș vrea nîcîcînd să nu uităm
Și mamei ce-a putut atunci să tacă
Pîn la pămînt veniți să ne-nchinăm.

O felicitare pentru tine

Sincere felicitări cu ocazia zilei de Naștere comandantului Comendurii militare a Armatei Naționale, maiorului Vladimir ROMAN.

Vă dorim multă, multă sănătate, succese reușite în activitatea profesională, izbîndă în planurile schițate, optimism, speranțe în viitor, pace în suflet și un cer senin.

Cu profund respect,
efectivul Comendurii militare
a Armatei Naționale

La mulți ani! urăm locotenent-colonelului Ruslan BURLEA și locotenentului Lilia ROȘCA. Vă dorim multă sănătate, fericire, dragoste de la cei ce vă înconjoară, stabilitate materială, noroc și voie bună. La mai mult și la mai mare!!!

Cu respect, colectivul
Academiei militare
„Alexandru cel Bun”

Sănătate, fericire, pace în casele și inimile domniilor voastre, mari realizări profesionale și personale dorim locotenentului major Vasile OJOGA, plutonierilor Natalia ȘUNCARCIUC, Veronica SOFRONI, sergenților inferiori Serghei NEGHIN și Tatiana GÎRLEA. La mulți ani!

Cu respect,
colectivul Batalionului de Gardă

Sincere urări de bine căpitanului Ion SCAMERZAN și sergentului Anatolie

STRATULAT. Fie ca zilele acestea să fie începutul la tot ce doriți în viață și ce e mai bun să vină de acum încolo: fericire, prieteni buni, baftă și momente de neuitat. Felicitări!

Cu respect, colectivul Divizionului
de artilerie „Prut”

La mulți ani locotenent-colonelului Diana GRĂDINARU și căpitanului Grigorie RAȚĂ. Dumnezeu să vă dea un curcubeu la fiecare furtună, un

zîmbet la fiecare lacrimă, o binecuvîntare la fiecare pas și bucurii în fiecare zi.

Cu drag,
din partea colegilor și prietenilor

La mulți ani, la multă fericire, la multă iubire, la mult noroc și la multe dorințe împlinite locotenent-colonelului Leonid CAZACOV.

Cu respect, din partea colegilor